

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD
DIRECTIA ECONOMICĂ
Serviciul Buget
Nr. 4080/18.01.2023

**Raport de specialitate privind proiectul bugetului de venituri și
cheltuieli
al Municipiului Arad, pe anul 2023,
supus dezbaterii publice**

Bugetul local reprezintă documentul prin care sunt prevăzute și aprobate, în fiecare an, veniturile și cheltuielile unității administrativ-teritoriale Municipiul Arad. Veniturile și cheltuielile bugetului local alcătuiesc bugetul general care, după consolidare, prin eliminarea transferurilor de sume dintre bugete, va reflecta dimensiunea efortului financiar public și starea de echilibru sau dezechilibru.

Creditele bugetare aprobate se utilizează pentru finanțarea administrației publice locale, programelor, proiectelor, activităților, acțiunilor, obiectivelor și altele asemenea, potrivit scopurilor prevăzute în legi și alte reglementări și vor fi angajate și folosite în strictă corelare cu gradul previzionat de încasare a veniturilor bugetare.

Proiectul de buget al Municipiului Arad a fost întocmit în baza unor principii bugetare prevăzute de Legea finanțelor publice locale nr.273/2006 și anume:

- Principiul universalității;
- Principiul transparenței și publicității;
- Principiul unității;
- Principiul unității monetare;
- Principiul anualității;
- Principiul specializării bugetare;
- Principiul echilibrului.

Pe lângă finanțarea structurilor care alcătuiesc aparatul de specialitate al primarului Municipiului Arad, din bugetul local sunt finanțate și unitățile/structurile subordonate Municipiului Arad, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terți ai creditelor și anume:

- 40 unități de învățământ preuniversitar;
- Teatrul Clasic "Ioan Slavici" Arad;
- Filarmonica Arad;
- Centrul Municipal de Cultură Arad;
- Direcția de Asistență Socială Arad;
- Centrul de Îngrijire pentru Persoane Vârstnice Arad;
- Cantina Municipală Arad;

În conformitate cu prevederile legislative, Ministerul Finanțelor Publice transmite direcțiilor generale ale finanțelor publice sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și transferurile consolidabile, aprobate prin legea bugetului de stat; ulterior, direcțiile generale ale finanțelor publice județene, precum și consiliile județene, în condițiile legii, repartizează pe unități administrativ-teritoriale, sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și

transferurile consolidabile pentru bugetele locale, în vederea definitivării proiectelor bugetelor locale de către ordonatorii principali de credite.

Pe baza veniturilor proprii și a sumelor repartizate din bugetul de stat, ordonatorii principali de credite, definitivează proiectul bugetului local, care se publică în presa locală sau se afișează la sediul unității administrativ-teritoriale, ulterior fiind supus aprobării autorităților deliberative, de către ordonatorii principali de credite;

Nivelul veniturilor din cote defalcate din impozitul pe venit și din sume defalcate din TVA a fost repartizat și comunicat prin adresele nr. 99771/28.12.2022, nr. 99772/28.12.2022 și nr.3239/16.01.2023 ale Serviciului de Sinteza și Asistența Elaborării și Executării Bugetelor Locale din cadrul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Timișoara.

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022, din impozitul pe venit estimat a fi încasat la bugetul de stat la nivelul Municipiului Arad, se repartizează, cota de 63%, prin decizie a directorului Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice. Această cotă se repartizează prin derogare de la prevederile Legii 273/2006 privind finanțele publice locale, art.32, prin care a fost stabilită inițial o cotă de 65%, iar o cotă de 2% se repartizează instituțiilor publice de spectacole, conform art.6 alin.1 lit.e respectiv art.7 din Legea bugetului de stat pe anul 2023.

Sumele încasate din cote defalcate din impozitul pe venit reprezintă venituri proprii ale bugetului local și se folosesc pentru finanțarea oricărui tip de cheltuieli, în timp ce sumele defalcate din TVA se alocă de la bugetul de stat având destinație precisă stabilită de Guvernul României.

Destinația sumelor defalcate din TVA este următoarea:

a) finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art. 104 alin. (2) lit. b)-d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în proporție de maxim 90% conform art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare;

c) finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: servicii sociale din sistemul de protecție a copilului, măsurile de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, implementarea Programului pentru școli al României, în perioada ianuarie-iunie a anului școlar 2021-2022, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 881/2021, cheltuielile cu bunuri și servicii pentru întreținerea curentă a unităților de învățământ special și Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, plata sprijinului sub formă de contribuții, care va asigura completarea drepturilor salariale neacoperite din fondurile proprii ale unităților de cult locale pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a) din secțiunea a 3-a, lit. E, a capitolului III „Culte”, din , cu modificările și completările ulterioare, drepturile copiilor anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 cu cerințe educaționale speciale care frecventează învățământul special și învățământul de masă, finanțarea stimulentei educaționale, sub formă de tichete sociale stabilit de Legea nr. 248/2015, republicată, pentru preșcolarii din învățământul special și învățământul de masă, bursele elevilor din învățământul special și învățământul de masă;

d) finanțarea stimulentei educaționale, sub formă de tichete sociale, stabilit de Legea nr. 248/2015, republicată;

e) finanțarea drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 564/2017, cu modificările ulterioare, în cuantumul stabilit potrivit prevederilor lit. a din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 904/2014;

f) finanțarea cheltuielilor de funcționare ale căminelor pentru persoane vârstnice de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și municipiului București, potrivit prevederilor art. 18 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 17/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 426/2020;

g) finanțarea cheltuielilor cu bursele acordate elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar de stat de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, potrivit prevederilor art. 82 și 105 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Creșterea nivelului salariului minim brut pe economie, în anul 2023 la 3.000 lei, va influența nivelul cheltuielilor bugetului local, prin majorarea prețurilor achitate pentru bunurile și serviciile achiziționate de către Municipiul Arad.

Pentru anul 2023, proiectul de buget general al unității administrativ - teritoriale, este structurat astfel:

I. Bugetul local

a. Veniturile bugetului local pentru anul 2023 sunt în valoare de 799.615,11 mii lei, iar veniturile încasate în anul 2022, conform execuției de casă, sunt în valoare de 713.075,22 mii lei.

Nivelul veniturilor din impozite și taxe locale a fost estimat de către Direcția Venituri având la bază prevederile Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr.688/22.12.2022, privind stabilirea impozitelor și taxelor locale în Municipiul Arad pentru anul 2023.

Excedentul anilor precedenți aflat în sold la 31.12.2022 în valoare de 32.941.799,79 lei, va fi repartizat conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad.

Veniturile totale se compun din:

- Venituri fiscale (cote defalcate din impozitul pe venit și sume defalcate din taxa pe valoare adăugată) și venituri nefiscale;
- Venituri din capital;
- Subvenții de la bugetul de stat;
- Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări.

b. Cheltuielile bugetului local se clasifică, după natura lor, în cheltuieli operaționale și de capital, exprimând preocuparea și capacitatea autorității locale de a asigura fondurile necesare funcționării serviciilor și dezvoltării publice.

În sinteză, cheltuielile bugetului local pe anul 2023, în valoare de 826.979,11 mii lei, se prezintă astfel:

1. Autorități publice și acțiuni externe în suma de 83.900 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 73.006 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 10.894 mii lei;
2. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în suma de 8.576 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 8.576 mii lei;

- secțiunea dezvoltare: 0 mii lei;
- 3. Ordine publică și siguranța națională în suma de 25.555 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 21.129 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 4.426 mii lei;
- 4. Învățământ în suma de 74.835,11 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 53.842,11 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 20.993 mii lei;
- 5. Sănătate în suma de 22.663 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 22.116 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 547 mii lei;
- 6. Cultură, recreere, religie în suma de 103.656 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 52.713 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 50.943 mii lei;
- 7. Asigurări și asistență socială în suma de 79.757 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 75.046 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 4.711 mii lei;
- 8. Locuințe, servicii și dezvoltare publică în suma de 47.004 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 37.133 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 9.871 mii lei;
- 9. Protecția mediului în suma de 43.888 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 20.918 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 22.970 mii lei;
- 10. Combustibil și energie în suma de 125.405 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 52.676 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 72.729 mii lei;
- 11. Transporturi în suma de 205.464 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 62.914 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 142.550 mii lei.

Ponderile cele mai mari în cadrul cheltuielilor operaționale le au cheltuielile cu serviciile publice, cheltuielile cu unitățile de învățământ, serviciul datoriei publice locale, funcționarea instituțiilor publice și de asistență socială.

Serviciile publice finanțate din bugetul consolidat al municipiului Arad includ:

- străzile – lucrările de întreținere, extindere și modernizare;
- salubritate – salubritatea spațiilor aparținând domeniului public;
- spații verzi – întreținerea și amenajarea de spații verzi;
- iluminatul public- consumul de energie electrică privind funcționarea acestuia;
- suportarea integrală sau parțială a costurilor de transport pe mijloacele de transport public aferente unor categorii sociale;
- subvențiile pentru diferența de preț și tarif la energia termică livrată populației.

Programele sociale finanțate din bugetul consolidat al Municipiului Arad includ:

- remunerația însoțitorilor persoanelor cu handicap;
- indemnizațiile persoanelor cu handicap;
- ajutoare sociale pentru persoanele defavorizate;
- ajutoare pentru încălzirea locuințelor;

Acordarea de subvenții operatorilor locali de servicii publice – producerea și distribuția de energie termică, transport în comun de călători, asigură prestarea acestor servicii la nivelul standardelor și în condițiile unor tarife accesibile beneficiarilor acestor servicii.

Serviciul datoriei publice în anul 2023 este compus din dobanzi și comisioane în suma de 8.576 mii lei și rambursări de credite interne în suma de 20.056 mii lei, aferente creditelor contractate de către Municipiul Arad postate pe site.

II. Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii

Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii este compus din:

- 39 de Unități de Învățământ din Municipiul Arad, în suma de 18.290 mii lei;
- Teatrul Clasic "Ioan Slavici" Arad, în sumă de 10.252 mii lei;
- Filarmonica Arad, în sumă de 10.330 mii lei;
- Centrul Municipal de Cultură Arad, în sumă de 23.940 mii lei;
- HUB Cultural mARTA Arad, în sumă de 310 mii lei;

Conform prevederilor legislative aferente art.39, alin.3 din Legea nr. 273/2006 privind Finanțele Publice Locale, Primarul Municipiului Arad aduce la cunoștință cetățenilor proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2023 și îl supune dezbaterii publice, în vederea formulării de propuneri cu privire la conținutul acestuia, prin urmare, persoanele interesate pot transmite electronic sugestiile, la adresa de registratura@primariaarad.ro, telefonul cetățeanului 0257984 până la data de 1.02.2023.

Proiectul bugetului local pe anul 2023 al Municipiului Arad cuprinde următoarele anexe:

1. Bugetul general al unității administrative – teritoriale pe anul 2023;
2. Bugetul local - anexa nr.1;
3. Centralizatorul proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile – anexa 1A;
4. Programul de dezvoltare 2023 - Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile – anexa nr.1B;
5. Programul de dezvoltare 2023 - Investiții – anexa nr.1C;
6. Programul de dezvoltare 2023 - Transferuri pentru investiții ale agenților economici cu capital de stat – anexa nr.1D;
7. Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii - anexa nr. 2;
8. Programul de dezvoltare 2023 - Investiții finanțate din venituri proprii și subvenții – anexa nr.2A
9. Bugetul creditelor interne - anexa nr.3;
10. Programul de dezvoltare 2023 - Investiții credite interne- anexa nr. 3A;
11. Bugetul fondurilor externe nerambursabile – anexa nr.4;

PRIMAR,
Calin Bibarț

DIRECTOR ECONOMIC,
Marinela David

ȘEF SERVICIU BUGET,
Stoica Olimpia